TARPTAUTINIAIS SUSITARIMAIS ĮSTEIGTŲ ORGANŲ PRIIMTI AKTAI

Pagal tarptautinę viešąją teisę juridinę galią turi tik JT EEK tekstų originalai. Šios taisyklės statusas ir įsigaliojimo data turėtų būti tikrinami pagal paskutinę statusą nurodančio JT EEK dokumento TRANS/WP.29/343 versiją, kurią galima rasti http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html

JT taisyklė Nr. 25 Galvos atramų, kurios integruojamos į transporto priemonės sėdynes arba neintegruojamos, suvienodintos patvirtinimo nuostatos [2020/1169]

Įtrauktas visas galiojantis tekstas, įskaitant:

04 serijos pakeitimų 1 papildymą. Įsigaliojimo data – 2015 m. birželio 15 d.

TURINYS

TAISYKLĖ

1. Taikymo sritis
2. Terminų apibrėžtys
3. Patvirtinimo paraiška
4. Žymenys
5. Patvirtinimas
6. Bendrosios specifikacijos
7. Bandymai
8. Gamybos atitiktis
9. Sankcijos už gamybos neatitiktį
10. Galvos atramos tipo patvirtinimo pakeitimas ir išplėtimo patvirtinimas
11. Nurodymai
12. Visiškas gamybos nutraukimas
13. Pereinamojo laikotarpio nuostatos
14. Už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų pavadinimai bei adresai

PRIEDAI

1 priedas. Pranešimas dėl galvos atramos, integruojamos arba neintegruojamos į sėdynę, tipo patvirtinimo suteikimo, arba išplėtimo patvirtinimo, arba atsisakymo suteikti patvirtinimą, arba patvirtinimo panaikinimo, arba visiško gamybos nutraukimo pagal Taisyklę Nr. 25

2 priedas. Patvirtinimo ženklų išdėstymas

3 priedas. H taško ir tikrojo liemens kampo nustatymo tvarka motorinių transporto priemonių sėdimosiose vietose

4 priedas. Galvos atramos aukščio ir pločio nustatymas

5 priedas. Išsami informacija apie atliekant bandymus brėžiamas linijas ir atliekamus matavimus

6 priedas. Energijos išsklaidymo patikros bandymas

7 priedas. Galvos atramų kiaurymių a atstumo nustatymas

1. TAIKYMO SRITIS

1.1. Ši taisyklė taikoma galvos atramoms, atitinkančioms vieną iš toliau 2.2 punkte apibrėžtų tipų ([1]).

1.1.1. Ši taisyklė netaikoma galvos atramoms, kurias galima pritaisyti atlošiamosioms sėdynėms arba sėdynėms, kurias yra nukreiptos į šoną arba į galą.

1.1.2. Ji taikoma ir sėdynių atlošams, jeigu jie taip suprojektuoti, kad juos galima naudoti kaip galvos atramas, kaip toliau apibrėžta 2.2 punkte.

2. TERMINU APIBREZTYS

Šioje taisyklėje:

2.1. transporto priemonės tipas – motorinės transporto priemonės, kurių nesiskiria šios pagrindinės savybės:

2.1.1. keleivių skyrių apibrėžiančiomis kėbulo formomis ir jų matmenimis;

2.1.2. sėdynių tipais ir jų matmenimis;

2.1.3. galvos atramos tvirtinimo detalių tipas ir matmenys, atitinkamos transporto priemonės konstrukcijos dalys, jei tai tiesiogiai prie transporto priemonės konstrukcijos tvirtinamos galvos atramos;

2.2. galvos atrama – įtaisas, kurio paskirtis yra apriboti suaugusio keleivio galvos atgalinį poslinkį liemens atžvilgiu, kad įvykus avarijai kiltų mažesnis pavojus pažeisti kaklo slankstelius;

2.2.1. integruota galvos atrama – galvos atrama, kurią sudaro sėdynės atlošo viršutinė dalis. Šią apibrėžtį atitinka 2.2.2 ir 2.2.3 punktų reikalavimus atitinkančios galvos atramos, kurias nuo sėdynės arba transporto priemonės konstrukcijos galima atskirti tik įrankiais ir visiškai arba iš dalies nuėmus sėdynės užvalkalą;

2.2.2. atskiriamoji galvos atrama – galvos atrama, sudaryta iš nuo sėdynės atskiriamos sudedamosios dalies, skirtos įkišti į sėdynės atlošo konstrukciją ir galinčios tvirtai laikytis šioje padėtyje;

2.2.3. atskiroji galvos atrama – galvos atrama, sudaryta iš sėdynei nepriklausančios sudedamosios dalies, skirtos įkišti į transporto priemonės konstrukciją ir (arba) galinčios tvirtai laikytis šioje padėtyje;

2.3. sėdynės tipas – sėdynių, kurios nesiskiria matmenimis, rėmu arba kamšalu, tačiau gali skirtis apdaila ir spalva, kategorija;

2.4. galvos atramos tipas – galvos atramų, kurios nesiskiria matmenimis, rėmu arba kamšalu, tačiau gali skirtis apdaila, spalva ir danga, kategorija;

2.5. sėdynės atskaitos taškas (H taškas) (žr. šios taisyklės 3 priedą) – žmogaus kūno, kurį atstoja manekenas, teorinės šlaunų ir liemens sukimosi ašies susikirtimo taškas vertikalioje išilginėje plokštumoje, atsižvelgiant į sėdynę;

([1]) Transporto priemonėse, kurios atitinka taisyklės Nr. 17 nuostatas, naudojamos galvos atramos gali neatitikti šios taisyklės nuostatų. M_2 kategorijos transporto priemonių, kurių didžiausia masė viršija 3 500 kg, ir M_3 kategorijos transporto priemonių, kurių tipas patvirtintas pagal Taisyklę Nr. 80, sėdynės gali neatitikti šios taisyklės nuostatų.

2.6. atskaitos linija – tiesi linija, kuri eina per bandymų manekeno, kurio masė ir matmenys atitinka 50 procentilių suaugusio vyro masę ir matmenis, arba identiškomis charakteristikomis pasižyminčio bandymų manekeno kojos jungtį su dubeniu ir per kaklo jungtį su krūtinės ląsta. Jeigu nustatant sėdynės H tašką naudojamas šios taisyklės 3 priede nurodytas manekenas, atskaitos linija – minėto priedo priedėlio 1 paveiksle nubrėžta linija;

2.7. galvos linija – tiesi linija, einanti per galvos svorio centrą ir per kaklo jungtį su krūtinės ląsta. Jeigu galva nejuda, tada galvos linija – atskaitos linijos tęsinys;

2.8. sulenkiamoji sėdynė – papildoma sėdynė, skirta naudoti retkarčiais ir paprastai esanti sulenkta;

2.9. reguliavimo sistema – įtaisas, kuriuo sėdynės arba jos dalių padėtį galima priderinti prie sėdinčio keleivio kūno sudėjimo.

Šiuo įtaisu visų pirma galima reguliuoti:

2.9.1. išilginį poslinkį;

2.9.2. vertikalų poslinkį;

2.9.3. kampo dydį;

2.10. poslinkio sistema – įtaisas, kuriuo sėdynę arba vieną iš jos dalių galima pastumti į kitą vietą arba pasukti be fiksuotos tarpinės padėties, kad būtų galima patekti į vietą, esančią už tos sėdynės.

3. PATVIRTINIMO PARAISKA

3.1. Patvirtinimo paraišką teikia sėdynės ar galvos atramos prekybinio pavadinimo arba prekių ženklo savininkas arba jo tinkamai įgaliotas atstovas.

3.2. Kartu su ja pateikiami trys toliau nurodomų dokumentų egzemplioriai:

3.2.1. išsamus galvos atramos aprašas, kuriame visų pirma išsamiai apibūdinama kamšalo medžiaga arba medžiagos ir, jei reikia, sėdynės arba sėdynių, kurių galvos atramas siekiama patvirtinti, tipo ar tipų atraminių ir tvirtinimo įtaisų padėtį bei techninius reikalavimus;

3.2.2. jei tai atskiriamoji galvos atrama (žr. 2.2.2 punkte pateiktą apibrėžtį):

3.2.2.1. išsamus sėdynių, kurių galvos atramas siekiama patvirtinti, tipo arba tipų aprašas;

3.2.2.2. duomenys, identifikuojantys transporto priemonės, kurioje numatyta įrengti 3.2.2.1 punkte nurodytas sėdynes, tipą arba tipus;

3.2.3. jei tai atskiroji galvos atrama (žr. 2.2.3 punkte pateiktą apibrėžtį):

3.2.3.1. išsamus konstrukcijos vietos, kurioje numatyta pritvirtinti galvos atramą, aprašymas;

3.2.3.2. duomenys, identifikuojantys transporto priemonės, kurioje numatyti pritvirtinti galvos atramas, tipą,

3.2.3.3. pagrindinių konstrukcijos dalių ir galvos atramos brėžiniai pagal mastelį; brėžiniuose turi būti nurodyta patvirtinimo numeriui, atsižvelgiant į patvirtinimo ženklo apskritimą, numatyta vieta;

3.2.4. pagrindinių sėdynės ir galvos atramos dalių brėžiniai pagal mastelį. Brėžiniuose turi būti nurodyta patvirtinimo numeriui, atsižvelgiant į patvirtinimo ženklo apskritimą, numatyta vieta.

3.3. Technikos tarnybai, atsakingai už tipo patvirtinimo bandymų atlikimą, pateikiama:

3.3.1. Jei tai integruotoji galvos atrama (žr. 2.2.1 punkte pateiktą apibrėžtį), keturios sėdynės su visais priedais.

3.3.2. Jei tai atskiriamoji galvos atrama (žr. 2.2.2 punkte pateiktą apibrėžtį):

3.3.2.1. po dvi kiekvieno tipo sėdynes, prie kurių numatyta tvirtinti galvos atramą;

3.3.2.2. 4 + 2N galvos atramas, N – sėdynės, prie kurios numatyta tvirtinti galvos atramą, tipų skaičius.

3.3.3. Jei tai atskiroji galvos atrama (žr. 2.2.3 punkte pateiktą apibrėžtį), trys galvos atramos ir atitinkama transporto priemonės konstrukcijos dalis arba visa transporto priemonė.

3.4. Technikos tarnyba, atsakinga už patvirtinimo bandymų atlikimą, gali prašyti:

3.4.1. pateikti jai nurodytas dalis arba nurodytus naudotų medžiagų bandinius ir (arba)

3.4.2. pristatyti 3.2.2.2 punkte nurodyto tipo arba tipų transporto priemones.

4. ŽYMENYS

4.1. Patvirtinti pateikti prietaisai:

4.1.1. turi būti aiškiai įskaitomai ir nenutrinamai pažymėti paraišką pateikusio pareiškėjo prekės pavadinimu arba prekės ženklu;

4.1.2. turi būti pakankamai vietos patvirtinimo ženklui, kaip nurodyta 3.2.3.3 arba 3.2.4 punkte paminėtuose brėžiniuose pavaizduotoje vietoje.

4.2. Jei tai integruotoji arba atskiriamoji galvos atrama (žr. 2.2.1 ir 2.2.2 punktuose pateiktas apibrėžtis), 4.1.1 ir 4.1.2 punktuose nurodytus žymenis galima nurodyti etiketėse 3.2.4 punkte nurodytuose brėžiniuose nustatytoje vietoje.

5. PATVIRTINIMAS

5.1. Jeigu pagal šią taisyklę pateiktos galvos atramos tipas atitinka 6 ir 7 dalių reikalavimus, tas galvos atramos tipas turi būti patvirtintas.

5.2. Kiekvienam patvirtintam tipui suteikiamas patvirtinimo numeris. Pirmaisiais dviem skaitmenimis (dabar įrašyti 00 atitinka pakeitimų 03 seriją, kuri įsigaliojo 1989 m. lapkričio 20 d.) nurodoma pakeitimų, į kuriuos įtraukti patvirtinant tipą padaryti naujausi ir svarbiausi taisyklės techniniai pakeitimai, serija. Ta pati susitariančioji šalis negali suteikti to paties numerio kitam transporto priemonės tipui.

5.3. Pranešimas apie galvos atramos tipo patvirtinimą, patvirtinto tipo išplėtimą arba tipo nepatvirtinimą pagal šią taisyklę perduodamas šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims naudojant šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio formą.

5.4. Prie kiekvienos pagal šią taisyklę patvirtintos 2.2.1, 2.2.2 ir 2.2.3 punktuose apibrėžtos galvos atramos, integruotos į sėdynę arba į ją neintegruotos, pritvirtinamas tarptautinis patvirtinimo ženklas, kurį sudaro:

5.4.1. apskritimas, kuriame įrašyta raidė E ir tipą patvirtinusios šalies skiriamasis numeris ([2]);

5.4.2. patvirtinimo numeris ir

([2]) 1958 m. Susitarimo šalių skiriamieji numeriai nurodyti Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 3 priede, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev. 6, http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html.

5.4.3. jei tai į sėdynės atlošą integruota galvos atrama, prieš patvirtinimo numerį – šios taisyklės numeris, toliau raidė R ir brūkšnelis.

5.5. Patvirtinimo ženklas pritvirtinamas 4.1.2 punkte nurodytoje vietoje.

5.6. Patvirtinimo ženklas turi būti aiškiai įskaitomas ir nenutrinamas.

5.7. Šios taisyklės 2 priede pateikiama patvirtinimo ženklų išdėstymo pavyzdžių.

6. BENDROSIOS SPECIFIKACIJOS

6.1. Galvos atrama neturi kelti transporto priemonės keleiviams didesnio pavojaus. Kokioje padėtyje bebūtų galvos atrama, ji neturi būti pavojingai standi ir turi būti be aštrių briaunų, keliančių didesnį keleivių sužeidimo arba sunkaus sužalojimo pavojų. Toliau apibrėžtoje smūgio zonoje esančios galvos atramos dalys turi sugebėti išsklaidyti energiją taip, kaip nurodyta šios taisyklės 6 priede.

6.1.1. Smūgio zona iš abiejų pusių apribota dviejų vertikalių išilginių plokštumų, kurios abi yra nutolusios 70 mm atstumu nuo atitinkamos sėdynės simetrijos plokštumos.

6.1.2. Smūgio zonos aukštis neturi viršyti galvos atramos dalies, esančios virš plokštumos, statmenos atskaitos linijai R ir nutolusios 635 mm atstumu nuo taško H.

6.1.3. Nukrypstant nuo pirmiau minėtų nuostatų, energijos sugerties reikalavimai netaikomi sėdynių, už kurių nėra kitų sėdynių, galvų atramų galiniams paviršiams.

6.2. Galvos atramos priekinių ir galinių paviršių dalys (išskyrus galvos atramų, skirtų įmontuoti sėdynėse, už kurių nėra jokių kitų sėdynių, galinių paviršių dalis), esančios už pirmiau apibrėžtų išilginių vertikalių plokštumų, turi būti prikimštos kamšalo, kad galva negalėtų liestis tiesiogiai su sudedamosiomis konstrukcijos dalimis, kurių išlinkio spindulys tose vietose, prie kurių gali liestis 165 mm skersmens rutulys, būtų ne mažesnis nei 5 mm.

Kita vertus, minėtas sudedamąsias dalis galima laikyti atitinkančiomis nustatytus reikalavimus, jeigu su jomis atlikto energijos sugerties bandymo, aprašyto šios taisyklės 6 priede, rezultatai yra teigiami. Jeigu minėtos galvos atramų dalys ir jų tvirtinimo detalės yra padengtos medžiaga, kurios kietis pagal Šorą, išmatuotas taikant A skalę, yra mažesnis kaip 50, šio punkto reikalavimai, išskyrus susijusius su energijos sugertimi, nustatytus šios taisyklės 6 priede, taikomi tik standžiosioms dalims.

6.3. Galvos atrama prie sėdynės arba, jeigu reikia, prie transporto priemonės konstrukcijos pritvirtinama taip, kad atliekant bandymą dėl galva sukuriamo spaudimo iš galvos atramos kamšalo, tvirtinimo detalių ar sėdynės atlošo neišsikištų jokia standi ir pavojinga dalis.

6.4. Galvos atramos aukštis, išmatuotas pagal 7.2 punkto reikalavimus, turi atitikti šiuos reikalavimus:

6.4.1. galvos atramų aukštis matuojamas taip, kaip aprašyta 7.2 punkte;

6.4.2. galvos atramų, kurių aukštis nereguliuojamas, aukštis priekinėse sėdynėse turi būti ne mažesnis kaip 800 mm, o kitose sėdynėse – 750 mm;

6.4.3. galvos atramos, kurių aukštis reguliuojamas:

6.4.3.1. priekinėse sėdynėse jų aukštis turi būti ne mažesnis kaip 800 mm, o kitose sėdynėse – 750 mm; ši vertė turi būti gauta nustačius padėtį tarp aukščiausios ir žemiausios galimos reguliavimo padėties;

6.4.3.2. neturi būti naudojimo padėties, kurios aukštis būtų mažesnis kaip 750 mm;

6.4.3.3. visų kitų sėdynių (išskyrus priekines) galvos atramos gali būti tokios, kad jas pastumti į žemesnę kaip 750 mm padėtį būtų galima tik tada, kai keleiviui akivaizdu, jog tokioje padėtyje galvos atrama negali būti naudojama;

6.4.3.4. priekinių sėdynių galvos atramos gali būti tokios, kad atlaisvinus sėdynę jos galėtų automatiškai pasistumti į žemesnę kaip 750 mm padėtį su sąlyga, kad, užėmus sėdynę, galvos atrama automatiškai grįš į naudojimo padėtį.

6.4.4. 6.4.2 ir 6.4.3.1 punktuose nurodyti matmenys gali būti mažesni nei 800 mm (priekinių sėdynių atveju) ir 750 mm (kitų sėdynių atveju), jeigu išlieka pakankamas atstumas tarp galvos atramos ir stogo vidinio paviršiaus, langų arba transporto priemonės konstrukcijos bet kokios dalies; tačiau tarpas neturi būti didesnis kaip 25 mm. Kai sėdynėse įtaisytos poslinkio ir (arba) reguliavimo sistemos, tai taikoma visoms sėdimosioms vietoms. Be to, nukrypstant nuo 6.4.3.2 punkto nuostatų, neturi būti jokios naudojimo padėties, į kurią nustačius galvos atramas aukštis būtų mažesnis nei 700 mm.

6.4.5. Nukrypstant nuo 6.4.2. ir 6.4.3.1 punktuose minėtų aukščio reikalavimų, bet kokių galvos atramų, skirtų tvirtinti prie galinių vidurinių sėdynių arba sėdimųjų vietų, aukštis neturi būti mažesnis nei 700 mm.

6.5. Jeigu galvos atramos aukštį galima reguliuoti, dalies, į kurią remiasi galva, aukštis, išmatuotas pagal 7.2 punkto reikalavimus, neturi būti mažesnis nei 100 mm.

6.6. Jeigu minėtos dalies aukščio negalima reguliuoti, tarp sėdynės atlošo ir galvos atramos neturi būti didesnio nei 60 mm tarpo.

6.6.1. Jeigu galvos atramos aukštį galima reguliuoti, atrama, nustatyta į žemiausią padėtį, neturi būti toliau nei 25 mm nuo sėdynės atlošo viršaus.

6.6.2. Jeigu galvos atramos aukščio negalima reguliuoti, atsižvelgiama į šias sritis:

6.6.2.1. sritį virš atskaitos linijai statmenos plokštumos, nutolusios 540 mm atstumu nuo R taško, ir

6.6.2.2. sritį tarp dviejų vertikalių išilginių plokštumų, nutolusių 85 mm atstumu nuo kiekvienos atskaitos linijos pusės.

Minėtoje zonoje vieno arba daugiau kiaurymių, nepaisant jos (-ų) formos, pagal 7.5 punktą išmatuotas a atstumas gali būti didesnis nei 60 mm, jeigu pagal 7.4.3.4 punktą atlikus papildomą bandymą, tebėra laikomasi 7.4.3.6 punkto reikalavimų.

6.6.3. Jei tai galvos atramos, kurių aukštį galima reguliuoti, vieno arba daugiau kiaurymių, nepaisant jo (-ų) formos, pagal 7.5 punktą išmatuotas a atstumas gali būti didesnis nei 60 mm tame prietaise, kuris naudojamas kaip galvos atrama, jeigu pagal 7.4.3.4 punktą atlikus papildomą bandymą, tebėra laikomasi 7.4.3.6 punkto reikalavimų.

6.7. Galvos atramos plotis turi būti toks, kad būtų užtikrinama tinkama atrama įprastai sėdinčio žmogaus galvai. Matavimo plokštumoje, kurios plotis apibrėžtas 7.3 punkte, galvos atrama turi apimti plotą, į abi puses nuo sėdynės, prie kurios numatoma tvirtinti galvos atramą, nutįstantį ne mažiau nei 85 mm (minėtas plotas matuojamas pagal 7.3 punkto reikalavimus).

6.8. Galvos atrama ir jos tvirtinimo įtaisas turi būti tokie, kad didžiausias leistinasis atgalinis galvos poslinkis, kurio neapriboja galvos atrama ir kuris matuojamas 7.4 punkte nustatyta statine metodika, būtų mažesnis nei 102 mm.

6.9. Galvos atrama ir jos tvirtinimo įtaisai turi būti pakankamai stiprūs, kad atrama ir minėti įtaisai nesugesdami išlaikytų 7.4.3.7 punkte nustatytą apkrovą.

6.10. Jeigu galvos atrama reguliuojama, didžiausią nustatytą naudojimo aukštį turi būti įmanoma viršyti tik tada, kai naudotojas po reguliavimo savanoriškai atlieka veiksmą.

7. BANDYMAI

7.1. Sėdynės, į kurią turi būti integruota galvos atrama, atskaitos taško (H taško) nustatymas.

Minėtas taškas nustatomas pagal šios taisyklės 3 priedo reikalavimus.

7.2. Galvos atramos aukščio nustatymas

7.2.1. Visos linijos brėžiamos atitinkamos sėdynės simetrijos plokštumoje, o šios plokštumos ir sėdynės sankirta sąlygoja galvos atramos ir sėdynės atlošo kontūrą (žr. šios taisyklės 4 priedo 1 brėž.).

7.2.2. Manekenas, atitinkantis vidutinį penkiasdešimties procentilių suaugusį vyrą, arba šios taisyklės 3 priede parodytas manekenas, pasodinami, kaip įprastai, ant sėdynės. Jeigu sėdynės atlošas atsilenkia, atlošo padėtis užfiksuojama jį atlošus kuo tiksliau 25° kampu nuo manekeno vertikalios liemens atskaitos linijos.

7.2.3. Tada 7.2.1 punkte nurodytoje plokštumoje brėžiama 3 priede nurodyto manekeno projekcija atitinkamos sėdynės atžvilgiu. Liestinė S iki galvos atramos viršaus brėžiama statmenai atskaitos linijai.

7.2.4. Vykdant 6.4 punkto reikalavimus, atsižvelgiama į aukštį, kuris atitinka h atstumą nuo R taško iki S liestinės.

7.3. Galvos atramos pločio nustatymas (žr. šios taisyklės 4 priedo 2 brėž.).

7.3.1. 65 mm žemiau nei 7.2.3 punkte apibrėžta S liestinė esanti S_1 plokštuma, statmena atskaitos linijai, žymi C kontūro apibrėžtą galvos atramos dalį. S_1plokštumoje brėžiamos tiesės – kontūro C liečiamosios, sudarančios plokštumos S_1 ir vertikalių plokštumų (P ir P'), lygiagrečių atitinkamos sėdynės simetrijos plokštumai, sankirtą.

7.3.2. Galvos atramos plotis, į kurį atsižvelgiama laikantis 6.7 punkto reikalavimo, yra L atstumas, skiriantis P ir P' plokštumų projekcijas S_1 plokštumoje.

7.3.3. Prireikus galvos atramos plotis taip pat nustatomas 635 mm atstumu į viršų nuo sėdynės atskaitos taško; šis atstumas matuojamas išilgai atskaitos linijos.

7.4. Prietaiso efektyvumo nustatymas

7.4.1. Galvos atramos efektyvumas tikrinamas atliekant toliau aprašytą statinį bandymą.

7.4.2. Pasirengimas bandymui

7.4.2.1. Jeigu galvos atramą galima reguliuoti, ji nustatoma į aukščiausią padėtį.

7.4.2.2. Jeigu keliavietės sėdynės atraminio rėmo dalis arba jis visas (įskaitant galvos atramas) priklauso daugiau kaip vienai sėdimajai vietai, bandymas atliekamas iškart su visomis tomis sėdimosiomis vietomis.

7.4.2.3. Jeigu sėdynę arba sėdynės atlošą galima reguliuoti pagal galvos atramą, pritvirtintą prie transporto priemonės konstrukcijos, nustatoma technikos tarnybos nurodyta pati netinkamiausia padėtis.

7.4.3. Bandymai

7.4.3.1. Visos linijos brėžiamos atitinkamos sėdynės vertikalioje simetrijos plokštumoje (žr. šios taisyklės 5 priedą).

7.4.3.2. R atskaitos linijos projekcija brėžiama 7.4.3.1 punkte nurodytoje plokštumoje.

7.4.3.3. Paslinkta R_1 atskaitos linija nustatoma šios taisyklės 3 priede nurodyto manekeno nugarą imituojančią veikiant pradine jėga, sukuriančia 37,3 daN atgalinio judesio jėgos momentą aplink H tašką.

7.4.3.4. Naudojantis 165 mm skersmens sferiniu galvos pavidalo įtaisu, paslinktoji R_1atskaitos linija 65 mm atstumu nuo galvos atramos viršaus veikiama statmenai pradine jėga, sukuriančia 37,3 daNm atgalinio judesio jėgos momentą aplink R tašką, atskaitos liniją išlaikant paslinktoje padėtyje R_1, kaip nustatyta pagal 7.4.3.3 punkto reikalavimus.

7.4.3.4.1. Jeigu 65 mm atstumu nuo galvos atramos viršaus nutolusios vietos negalima paveikti pirmiau nustatyta jėga dėl atramos kiaurymių, atstumą galima sumažinti tiek, kad jėgos ašis eitų per arčiausiai galvos atramos kiaurymės esančio rėmo sudedamosios dalies vidurinę liniją.

7.4.3.4.2. 6.6.2 ir 6.6.3 punktuose aprašytais atvejais bandymas kartojamas naudojant 165 mm skersmens rutulį, kiekvieną kiaurymę veikiant jėga:

einančia per mažiausio kiaurymės skerspjūvio sunkio centrą išilgai su atskaitos linija lygiagrečių skersinių plokštumų ir sukuriančia 37,3 daNm jėgos momentą aplink R tašką.

7.4.3.5. Turi būti nustatyta sferinės galvos formos liestinė Y, lygiagreti su paslinktąja atskaitos linija R_1.

7.4.3.6. Išmatuojamas X atstumas tarp Y liestinės ir paslinktos R_1 atskaitos linijos. 6.8 punkto reikalavimas laikomas įvykdytu, jei X atstumas yra mažesnis nei 102 mm.

7.4.3.7. Tais atvejais, kai 7.4.3.4 punkte nustatyta jėga taikoma 65 mm arba mažesniu atstumu nuo galvos atramos viršaus, minėta jėga didinama iki 89 daN, ir tik tuo atveju, jei prieš tai nesulūžta sėdynė arba jos atlošas.

7.5. Galvos atramų kiaurymių a atstumo nustatymas (žr. šios taisyklės 7 priedą).

7.5.1. Kiekvienos kiaurymės a atstumas nuo priekinės galvos atramos dalies nustatomas naudojantis 165 mm skersmens rutuliu.

7.5.2. Nenaudojant jėgos rutulys pridedamas prie atramos ties ta kiaurymės vieta, kurioje jis gali daugiausia įlįsti į kiaurymę.

7.5.3. Vertinant, kaip laikomai 6.6.2 ir 6.6.3 punktų nuostatų, a atstumu yra laikomas atstumas tarp dviejų rutulio sąlyčio su kiauryme taškų.

8. GAMYBOS ATITIKTIS

8.1. Visos galvos atramos arba sėdynės, turinčios patvirtinimo ženklą pagal 2 priedą, turi atitikti patvirtinto galvos atramos tipo reikalavimus ir 6 bei 7 dalyse nustatytas sąlygas.

8.2. Siekiant patikrinti minėtą atitiktį, atliekama užtektinai atsitiktinių serijinės gamybos galvos atramų patikrų.

8.3. Bandymai atliekami su parduodamomis arba parduoti skirtomis galvos atramomis.

8.4. Su galvos atramomis, kurios buvo atrinktos tam, kad būtų patvirtinta jų atitiktis patvirtintam tipui, atliekamas šios taisyklės 7 dalyje aprašytas bandymas.

9. SANKCIJOS UZ GAMYBOS NEATITIKTI

9.1. Patvirtintos galvos atramos

Galvos atramos tipui pagal šią taisyklę suteiktas patvirtinimas gali būti panaikintas, jeigu 5.4 punkte nurodytais žymenimis pažymėtų galvos atramų atsitiktinių patikrų rezultatai buvo neigiami arba jei atramos neatitinka patvirtinto tipo reikalavimų.

9.2. Jeigu šią taisyklę taikanti Susitarimo šalis panaikina savo anksčiau suteiktą patvirtinimą, ji apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms susitariančiosioms šalims nedelsdama praneša naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

10. GALVOS ATRAMOS TIPO PATVIRTINIMO PAKEITIMAS IR ISPLETIMO PATVIRTINIMAS

10.1. Apie visus galvos atramos tipo pakeitimus pranešama galvos atramos tipą patvirtinusiai tipo patvirtinimo institucijai. Tuomet institucija gali:

10.1.1. manyti, kad pakeitimai greičiausiai neturės pastebimo neigiamo poveikio ir kad bet kokiu atveju transporto priemonė vis tiek atitinka reikalavimus, arba

10.1.2. reikalauti iš techninės tarnybos, atsakingos už bandymus, kitos bandymų ataskaitos.

10.2. Apie tipo patvirtinimą arba nepatvirtinimą, nurodant pakeitimus, šią taisyklę taikančioms Susitarimo šalims pranešama 5.3 punkte aprašyta tvarka.

10.3. Patvirtintą tipą išplečianti kompetentinga institucija suteikia išplėtimo serijos numerį ir praneša apie tai kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

11. NURODYMAI

Gamintojas su kiekvienu modeliu, atitinkančiu patvirtintos galvos atramos tipą, pateikia išsamią informaciją apie sėdynių, kurių galvos atramos buvo patvirtintos, tipus ir charakteristikas. Jeigu galvos atrama gali būti reguliuojama, minėtame pranešime turi būti aiškiai aprašyti jos reguliavimo ir (arba) išėmimo veiksmai.

12. VISISKAS GAMYBOS NUTRAUKIMAS

Visiškai nutraukęs pagal šią taisyklę patvirtinto tipo transporto priemonių gamybą, patvirtinimo sertifikato turėtojas apie tai informuoja tipą patvirtinusią tipo patvirtinimo instituciją. Tokį pranešimą gavusi institucija apie tai praneša kitoms šią taisyklę taikančioms 1958 m. Susitarimo šalims, naudodama šios taisyklės 1 priede pateikto pavyzdžio pranešimo formą.

13. PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

13.1. Nuo oficialios 04 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos nė viena šią taisyklę taikanti susitariančioji šalis negali atsisakyti patvirtinti EEK tipų pagal šią taisyklę su pakeitimais, kurių serijos numeris yra 04.

13.2. Praėjus 24 mėnesiams nuo 04 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos, šią taisyklę taikančios susitariančiosios šalys patvirtina EEK tipus, tik jei tvirtintinas transporto priemonės tipas atitinka šios taisyklės su 04 serijos pakeitimais reikalavimus.

13.3. Praėjus 48 mėnesiams nuo 04 serijos pakeitimų įsigaliojimo datos, pagal šią taisyklę galiojantys patvirtinimai nebegalios, išskyrus transporto priemonių tipus, kurie atitinka šios taisyklės su 04 serijos pakeitimais reikalavimus.

14. UŽ PATVIRTINIMO BANDYMUS ATSAKINGŲ TECHNINIŲ TARNYBŲ IR TIPO PATVIRTINIMO INSTITUCIJŲ PAVADINIMAI BEI ADRESAI

Šią taisyklę taikančios 1958 m. Susitarimo šalys Jungtinių Tautų sekretoriatui praneša už patvirtinimo bandymus atsakingų techninių tarnybų ir tipo patvirtinimo institucijų, kurios tvirtina tipą ir kurioms turi būti siunčiami pranešimai apie kitose šalyse patvirtintą tipą, patvirtinto tipo išplėtimą, tipo nepatvirtinimą ar patvirtinimo panaikinimą, pavadinimus ir adresus.

1 PRIEDAS

Pranešimas

(Didžiausias formatas: A4 (210 × 297 mm)

pateikė: Institucijos pavadinimas
.....
.....

dėl galvos atramos, integruojamos arba neintegruojamos į sėdyne, tipo: (2)

patvirtinimo

patvirtinto tipo išplėtimo

Nepatvirtinimo

patvirtinimo panaikinimo

visiško gamybos nutraukimo

pagal Taisyklę Nr. 25 Patvirtinimo Nr.

Patvirtinimo Nr. ..... Išplėtimo Nr. .....

1. Prekės pavadinimas arba ženklas .....

2. Gamintojo pavadinimas .....

3. Jeigu taikoma, gamintojo įgaliotojo atstovo pavadinimas .....

4. Adresas .....

5. Pateikta patvirtinti (data): .....

6. Už patvirtinimo bandymus atsakinga techninė tarnyba: .....

7. Trumpas galvos atramos aprašas (3): .....

8. Sėdynių, kurioms yra skirta galvos atrama arba į kurias numatyta ją įmontuoti, tipas ir charakteristikos: .....

9. Transporto priemonių, kurioms skirtos sėdynės su joms suprojektuotomis galvos atramomis, tipai: .....

10. Techninės tarnybos ataskaitos parengimo data: .....

11. Techninės tarnybos ataskaitos numeris .....

12. Tipas patvirtintas/tipas nepatvirtintas/patvirtintas tipas išplėstas/tipo patvirtinimas panaikintas (2) .....

13. Vieta .....

(1) Tipą patvirtinusios/patvirtintą tipą išplėtusios/tipo nepatvirtinusios/tipo patvirtinimą panaikinusios (žr. patvirtinimo nuostatas šioje taisyklėje) šalies skiriamasis numeris.

(2) Išbraukti, kas netinka.

(3) Jeigu tai integruotos arba atskiriamosios galvos atramos (žr. šios taisyklės 2.2.1 ir 2.2.2 punktuose pateiktas apibrėžtis) ir jei 8 punkte pateikiamos visos būtinos charakteristikos ir išsami informacija, šio punkto neprivaloma pildyti.

14. Data .....

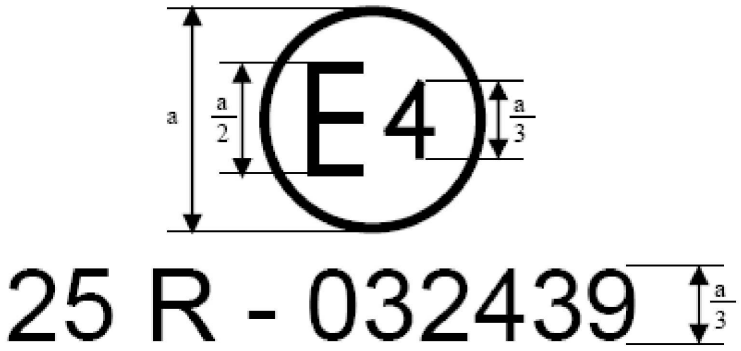
15. Parašas .....

16. Patvirtinimą suteikusiai tipo patvirtinimo institucijai pateiktų dokumentų sąrašas pridedamas prie šio pranešimo ir gali būti gautas paprašius.

2 PRIEDAS

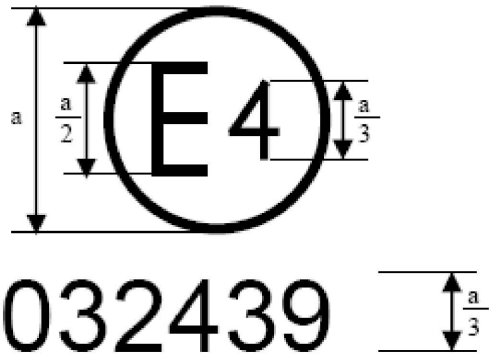
Patvirtinimo ženklų išdėstymas *

Integruotos arba atskiriamosios galvos atramos patvirtinimo ženklas (žr. šios taisyklės 2.2.1 ir 2.2.2 punktuose pateiktas apibrėžtis).

Pavaizduotas prie vienos arba kelių integruotų ar atskiriamųjų galvos atramų pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus galvos atramos tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E4) pagal Taisyklę Nr. 25, jo patvirtinimo numeris – 032439. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 25 su 03 serijos pakeitimais reikalavimus.

Atskirosios galvos atramos tipo patvirtinimo ženklas (žr. šios taisyklės 2.2.3 punkte pateiktą apibrėžtį).

Pavaizduotas prie galvos atramos pritvirtintas patvirtinimo ženklas rodo, kad konkretus galvos atramos tipas buvo patvirtintas Nyderlanduose (E4) ir kad tai yra atskiroji galvos atrama, jo patvirtinimo numeris – 032439. Pirmieji du patvirtinimo numerio skaitmenys rodo, kad patvirtinimas buvo suteiktas pagal Taisyklės Nr. 25 su 03 serijos pakeitimais reikalavimus.

* Patvirtinimo numeris turi būti pritvirtintas prie apskritimo, virš E raidės arba po ja, į kairę arba į dešinę nuo jos.

3 PRIEDAS

H taško ir tikrojo liemens kampo nustatymo tvarka motorinių transporto priemonių sėdimosiose vietose ([1])

([1]) Tvarka išdėstyta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 1 priede (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6).

3 priedo 1 priedėlis

Trimačio H taško nustatymo įrenginio (3-D H įrenginio) aprašas [1]

---

[1] 3-D H įrenginys aprašytas Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 1 priedo 1 priedėlyje (dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6).

3 priedo 2 priedėlis

Trimatė atskaitos sistema ([1])

([1]) Kaip aprašyta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 1 priedo 2 priedėlyje, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6.

3 priedo 3 priedėlis

Sėdėjimo padėčių atskaitos duomenys ([1])

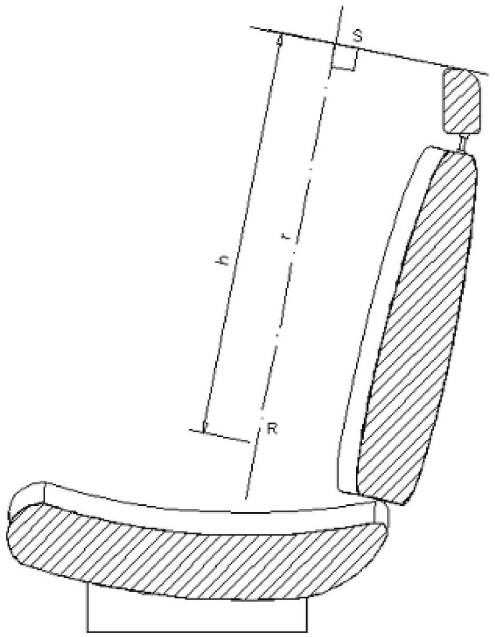
([1]) Kaip aprašyta Suvestinės rezoliucijos dėl transporto priemonių konstrukcijos (R.E.3) 1 priedo 3 priedėlyje, dokumentas ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.6.

4 PRIEDAS

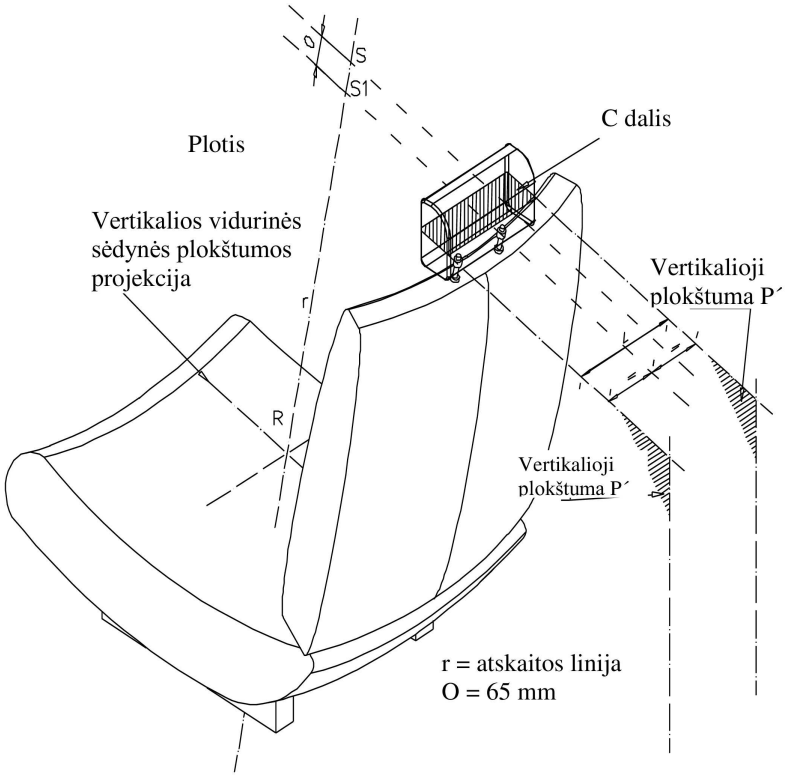
Galvos atramos aukščio ir pločio nustatymas

1 pav.

Aukštis

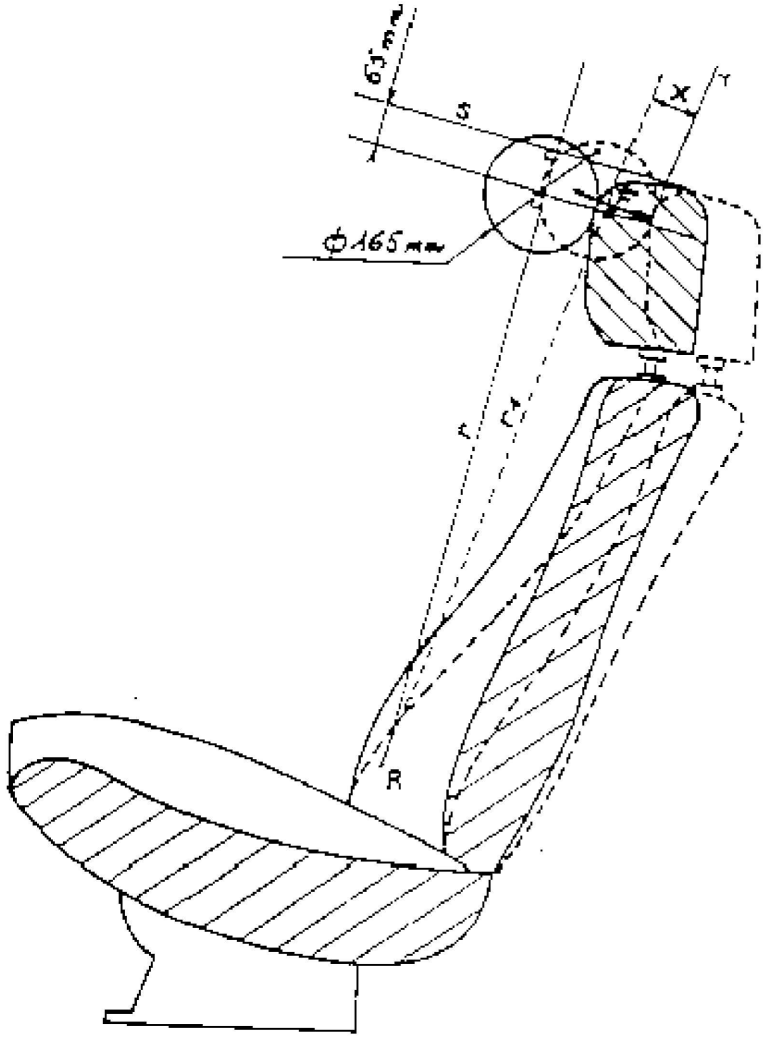

2 pav.

5 PRIEDAS

Išsami informacija apie atliekant bandymus brėžiamas linijas ir atliekamus matavimus

_____ Pradinės padėties linija

- - - - - - - - - - - - Padėties, sėdynę paveikus apkrova, linija

r – atskaitos linija

r1 – paslinktoji atskaitos linija

F momentas R taško atžvilgiu –37,3 daNm

6 PRIEDAS

Energijos išsklaidymo patikros bandymas

1. Įrengimas, bandymo įrenginys, registravimo prietaisai ir procedūra

1.1. Įrengimas

Galvos atrama, padengta energiją išsklaidančia medžiaga, pritvirtinama prie sėdynės arba transporto priemonės konstrukcijos dalies ir su jomis išbandoma. Konstrukcijos elementas patikimai pritvirtinamas prie bandymo stendo, kad nepasislinktų veikiamas apkrovos, o pagrindas, į kurį remiasi minėtas elementas, jei nėra konkrečių motyvuotų nurodymų, turi būti maždaug horizontalus. Jeigu sėdynės atlošą galima reguliuoti, jis pritvirtinamas varžtais šios taisyklės 7.2.2 punkte apibrėžtoje padėtyje.

Galvos atrama pritvirtinama prie sėdynės atlošo taip, kaip tvirtinama transporto priemonėje. Jeigu tai yra atskiroji galvos atrama, ji pritvirtinama prie tos transporto priemonės konstrukcijos dalies, prie kurios ji paprastai tvirtinama.

Jeigu galvos atrama yra reguliuojama, ji nustatoma į reguliavimo įtaiso leidžiamą nepalankiausią padėtį.

1.2. Bandymo įrenginys

1.2.1. Šis įrenginys yra sudarytas iš švytuoklės, kurios ašis sutvirtinta rutuliniais guoliais ir kurios sumažinta masė ** smūgio centre yra 6,8 kg. Apatiniame švytuoklės gale yra 165 mm skersmens standus galvos pavidalo įtaisas, kurio centras sutampa su švytuoklės smūgio centru.

1.2.2. Galvos pavidalo įtaise turi būti įrengti du pagreičio matuokliai ir greičio matuoklis, galintys atlikti matavimus smūgio kryptimi.

1.3. Registravimo prietaisai

Turi būti naudojami registravimo prietaisai, kurių matavimo tikslumas būtų toks:

1.3.1. Pagreitis:

tikslumas – ±5 % tikrosios vertės

matavimo grandinės dažnių klasė: duomenų perdavimo kanalai, kurių dažnio klasė (CFC) yra 600, atitinkantys standarte ISO 6487 (1987 m.) pateiktas charakteristikas

jautris tarp ašių ≤ 5 % mažiausios skalės vertės.

1.3.2. Greitis:

tikslumas – ±2,5 % tikrosios vertės;

jautris –0,5 km/h

1.3.3. Darbo laiko registravimas:

naudojami prietaisai, kuriai įmanoma užregistruoti visą veiksmo trukmę, o rodmenis pateikti vienos tūkstantosios sekundės dalies tikslumu:

įrašuose, naudojamuose analizuojant bandymą, nustatomas galvos pavidalo įtaiso smūgio į bandomąjį objektą pradžios momentas.

1.4. Bandymo procedūra

1.4.1. Galvos atrama įrengiama ir sureguliuojama pagal šio priedo 1.1 punkto reikalavimus, o smūgis nukreipiamas į laboratorijos pasirinktus taškus šios taisyklės 6.1 punkte apibrėžtoje smūginėje apkrovos zonoje ir, jei įmanoma, už šios taisyklės 6.2 punkte apibrėžtos smūginės apkrovos zonos ribų ten, kur paviršiaus kreivio spindulys yra mažesnis nei 5 mm.

---

* Švytuoklės sumažintos masės m_r ir bendros masės m santykis tarp smūgio centro ir sukimo ašies esant a atstumui, o tarp svorio centro ir sukimosi ašies – l atstumui, nustatomas taikant šią formulę: $m_r = m (l/a)$

1.4.1.1. Galinėje pusėje smūgis nukreipiamas iš galo į priekį 45° kampu nuo vertikalės išilginėje plokštumoje.

1.4.1.2. Priekinėje pusėje smūgis nukreipiamas horizontaliai iš priekio į galą išilginėje plokštumoje.

1.4.1.3. Priekinė ir galinė zonos yra apribotos horizontalia plokštuma, kuri liečia galvos atramos viršų, kaip nustatyta šios taisyklės 7.2 punkte.

1.4.2. Galvos pavidalo įtaisas turi smogti į bandomą objektą 24,1 km/h greičiu: toks greitis pasiekiamas naudojant vien tik varomąją energiją arba kartu naudojant ir papildomą stūmimo įtaisą.

2. Rezultatai

Kai bandymai atliekami taikant pirmiau aprašytą metodiką, galvos formos įtaiso lėtėjimo pagreitis daugiau nei 3 milisekundes be pertraukos neturi būti didesnis nei 80 g. Lėtėjimo verte laikomas dviejų greitėjimo matuoklių rodmenų vidurkis.

3. Lygiavertės metodikos

3.1. Leidžiama taikyti lygiavertes metodikas, jeigu jomis galima užtikrinti 2 dalyje nustatytus rezultatus, visų pirma galima skirtingai išdėstyti bandymo įrangą su sąlyga, kad paisoma atitinkamų kampų tarp galvos atramos ir smūgio krypties reikalavimų.

3.2. Už kito metodo nei aprašytasis 1 punkte lygiavertiškumo įrodymą yra atsakingas jį taikantis asmuo.

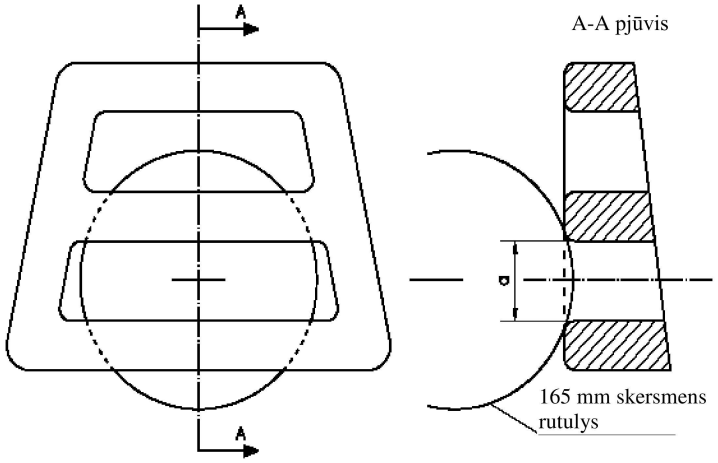
7 PRIEDAS

Galvos atramų kiaurymių a atstumo nustatymas

(žr. šio taisyklės 6.6.2 ir 6.6.3 punktus)

1 pav.

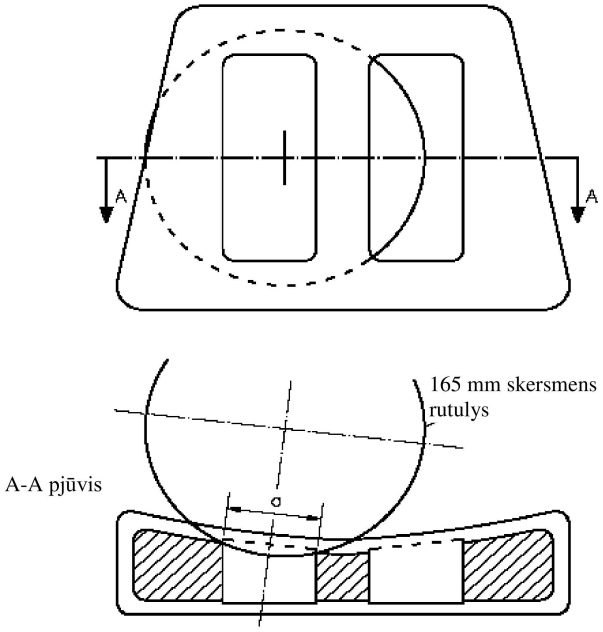
Horizontalių kiaurymių pavyzdys

Pastaba. A–A pjūvis daromas toje kiaurymės vietoje, kurioje nenaudojant apkrovos rutulys gali giliausiai įlįsti į kiaurymę.

2 pav.

Vertikalių kiaurymių pavyzdys

Pastaba. A–A pjūvis daromas toje kiaurymės vietoje, kurioje nenaudojant apkrovos rutulys gali giliausiai įlįsti į kiaurymę.